

Major A. Gyllencreutz:

♦ GYLLENCREUTZ, KARL VERNER ALBERT. F. 57. Fadern: Provinsallikären, Doktor R. H. A. Gjerde sjöseped. 05 »Skuld» (kustart, kad. asp.) o. 07 »Thor» (kustart, kadett) samt kadett vid sjökrigsskolan 07 med nr 205.

KA-off. nr. 27 okt. 1908.

Und.löjtn. 1908. Löjtn. 1912. Gej 1912—13. KSHS 1913—14. Adj. KAF 1914—16. VOK 1918—19. Kapten 1918. C 2komp. KA3 (Åg) 1919—21. Adj. KAF 1921—27. C 6komp. KA2 1929—31. Str. dom. mar. kr. övn. 1931. Besiktn. man KA2 1931—33. Forteh. Kungsholmsfort 1933—38. Avsk. o. intr. i res. 1938. Bef. K-a SBO fr. 1938.

Några minnesbilder från gamla KA 3

Undertecknad blev kommenderad till Älvsborgs Kustartilleridetachment, när detta utökades med ett minkompani 1911. Befälspersonalen utgjordes av överstelöjtnant Sam Bolling som chef, kapten Posse som adjutant, kapten Rosenberg som chef för artillerikompaniet och kapten G Lindberg som chef för minkompaniet, fyra subalterner och ett 10-tal underofficerare, en läkare och en intendent.

Samtlig personal var förlagd på Nya Varvet. Ett kompani i den nyuppbyggda västligaste längan och ett kompani i den nödortfigt ombyggda östligaste längan av det gamla Centralfängelset. Matinrättning var nyuppförd på kaserngården. En liten gymnastiksal var anordnad i östra längan, skollokalerna hade man till en början i detachmentets första kasern "Hiertas hus". överstelöjtnant Bolling, som även var kommandant i Älvsborgs fästning, hade tjänstebostad i nuvarande marindistriktschefsbostället, två kaptener och subalternerna hade tjänstebostäder i Ankarhuset, där även officersmässen var inrymd. Intendenten och doktorn bodde i norra delen av östra träkasernen "nr 8", underofficerarna i västra träkasernen "nr 6" och i en tredjedel av södra träkasernen "nr 5". Greve Posse hade fått hyra pastorsbostället (nuvarande varvschefsbostället).

Nya Varvet hade egen församling med egen förvaltning (kr 2:10 per bevillningskrona), egen skola i södra kasern med bostad för lärarna. Underofficersmässen var anordnad i ett mindre hus på samma plats som den nuvarande. Marketenteriet hade med gåvomedel från Konung Oscar II ordnats i en låg träbyggnad invid kasernen. Övriga småbyggnader voro bebodda av civila personer.

Nya Varvet var på den tiden en verklig idyll. Där, saknades emellertid vattenledning och elljus, så det gick åt många arbetstimmar till vattenförsörjning och lampputsning. För köket och kasernerna kom en vattenbåt från staden en gång i veckan, men familjerna fingo hämta vatten i de fåtaliga brunnarna. Under den varma sommaren 1912 sinade dessa, varför man fick köra ut vatten i tunnor till familjerna. Provianten kom från staden med dagbåten som även gick ut till O II fort och Älvsborgsön.

Så kom första världskriget. Jag hade varit på högskolor 1912-14 och var återbördad till Karlskrona, men mobiliserad som artilleribefälhavareadjutant i Älvsborgs fästning fick jag nu hux flux ge mig iväg till Nya Varvet. Det var en mycket bråd tid men överstelöjtnant Bolling var hela tiden lugn och behärskad och därför gick mobiliseringen utmärkt. För en fältstark infanteribataljon anordnades bivacker på nuvarande idrottsplatsen å Nya Varvet och på förhyrd mark vid Eckran nedanför nuvarande KA 4 kanslihus. Vid vinterns inbrott hemförlovades 2 kompanier och de övriga 2 inkvarterades i de två fängelsehusen på ömse sidor om kanslihuset, fyra man i varje cell.

Till mitt åliggande hörde bland annat att utrusta två kustpositioner och ett otal hjälpvedettbåtar.

Erforderlig materiel hade i god tid nedsänts av KMFY med ett stort antal Palmkrantzkulsprutor, 2- och 12- pipiga, samt några 37 mm kanoner, men några koner fanns inte. (Pjäserna hade fordom varit monterade ombord i relingen.) Det var bara att i hast göra ritningar till pivåer, beställa dem på varven och få dem fastsatta där på de olika fartygen.

I november 1914 upphörde mobiliseringen. överstelöjtnant Bolling blev då chef för KA 2 och efterträddes av majoren Edström, ett år senare befordrad till överstelöjtnant Detachementet upphöjdes till kustartillerikår och personalen utökades betydligt enligt 1914 års härordning. Flottan fick också en depå på Nya Varvet och nu måste alla ej utnyttjade lokaler tas i anspråk. De båda fängelseflyglarna ombyggdes, den ena till skollokal och sjukhus, den andra för minkompaniet. Flottan fick överta dess gamla kvarter. De civila husen inköptes av Kronan och ett nytt exercishus uppfördes. Vattenledning och elkraft från Göteborg hade redan blivit färdigt under 1914.

Stridsberedskapen upprätthölls inom fästningen hela tiden kriget varade med en pjäs bemannad på O II fort och en officer och en underofficer som vakthavande med avlösning varje vecka.

Så blev det fred 1918 och normala förhållanden kunde inträda.

Kårchefen, överstelöjtnant Edström, var mycket effektiv. Han lyckades bli få pengar till att höja 074 kaserngårdens markyta. Den översvämmades alltid vid högt vattenstånd i älven. Den erforderliga sprängstenen togs från stora Billingen där ammunitionsupplag nu kunde anordnas helt bombfritt. Likaså fick han pengar från Göteborg till en idrottsplan.

År 1919 brann vindsvåningen på Kanslihuset. Handvapenförrådet och fängelsets gamla kyrksal spolierades. Det var olja från det ålderstigna urverket som runnit ned i bjälklaget. Ledsamt nog ny-uppfördes ej det nya tornet efter de Blomska ritningarna, vars torn var betydligt robustare och vackrare än det nuvarande. Men så kom 1924 års nedrustning och KA 3 saga var all. Den 28 oktober 1926 troppades kårens fana för sista gången inför chefen för kustartilleriet, generalen Wrangel.